

GULDBORGSUND

FORSLAG TIL OVERORDNEDE INDSATSPOLITIKKER

MÅLRETTET BORGERE SOM ER TILKNYTTET KOMMUNENS TILBUD

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledende bemærkninger.....	3
Overordnet indsatspolitik kost – og måltider	6
Overordnet indsatspolitik alkohol.....	8
Overordnet indsatspolitik fysisk aktivitet	10
Overordnet indsatspolitik hygiejne.....	12
Overordnet indsatspolitik sociale spilleregler	15
Afsluttende bemærkninger	17

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

I 2009 blev den nuværende Sundhedspolitik i Guldborgsund Kommune vedtaget.

Mange institutioner/fagområder har på nuværende tidspunkt udarbejdet politikker og handleplaner for de 5 overordnede indsatsområder enten før eller efter kommunesammenlægningen.

Derfor er disse overordnede indsatspolitikker både tænkt som en politik der kan understøtte eller danne grundlag for en evaluering/justering af de allerede eksisterende politikker, eller danne grundlag for en ny proces indenfor de områder, hvor de ikke er udarbejdet.

Målgruppen for de overordnede indsatspolitikker

Indsatsen er målrettet borgerne - børn, unge, voksne og ældre, som modtager et kommunalt tilbud indenfor – dagtilbud, daginstitutioner, folke- og ungdomsskoler, SFO, døgninstitutioner og plejecentrene

Lokal handleplan til de overordnede indsatspolitikker

Der skal udarbejdes en lokal politik/handleplan til hver af de 5 indsatspolitikker. Indsatspolitikken for de sociale spilleregler skal iht. Sundhedspolitikken dog kun udarbejdes, hvor børn og unge færdes. Den lokale handleplan skal beskrive, hvordan delmålene til Sundhedspolitikken forventes opfyldt.

Politikken/handleplanen skal som udgangspunkt udarbejdes ud fra de givne rammer.

Handleplanerne skal være udarbejdet/ evalueret/revideret og implementeret senest den 31-12-11

Kommunale områder, der skal udarbejde lokal handleplan

Dagplejen, alle vuggestuer og børnehaver

Alle skoler og tilhørende SFO`er

Ungdomsskolen

Alle institutionerne indenfor handicap og psykiatri

Alle plejecentrene incl. daghjem og aktivitetscentre

Medarbejdere som sunde rollemodeller

Guldborgsund Kommune ser medarbejdere, som har daglig kontakt til borgerne i målgruppen, som vigtige rollemodeller til udvikling og fastholdelse af sunde vaner i målgruppen.

De lokale politikker skal derfor danne grundlag for de holdninger og handlinger der arbejdes med på det enkelte område.

Lovgrundlag

Sundhedsloven kapitel 35 § 119.

*Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne at **skabe rammer** for en sund levevis*

Politikgrundlag

Sundhedspolitikken i Guldborgsund Kommune med indsatsområderne:

- trivsel
- kost
- alkohol
- fysisk aktivitet
- hygiejne

De overordnede mål fra Sundhedspolitikken er derfor også mål for de overordnede indsatspolitikker. Under hver overordnet indsatspolitik vil der derfor være delmål, som skal føre til opfyldelse af Sundhedspolitikkens mål.

Samarbejdspartnere

Målgruppens nærmeste, der omhandler familien og andre, som er i tæt kontakt med målgruppen.

Lederens ansvar

Har ansvar for, at:

- der udarbejdes en handleplan med inddragelse af relevante samarbejdspartnere indenfor eget ansvarsområde
- handleplanen udarbejdes ud fra gældende anbefalinger og krav for myndighederne
- implementere handleplanen
- evaluere og justere handleplanen ved behov og nye krav fra myndighederne
- sikre at de nødvendige forudsætninger er til stede for at medarbejderne kan arbejde med handleplanen
- sikre at handleplanen er kendt og synlig for medarbejderne, målgruppen og de nærmeste
- søge rådgivning ved særlige problemstillinger i forhold til handleplanen

Medarbejder ansvar

Har ansvar for, at:

- deltage positivt i udvikling, evaluering og justering af handleplanen
- arbejde positivt og målrettet efter handleplanen
- være bevidst om at være den gode rollemodel

Evaluering

De overordnede indsatspolitikker evalueres hvert 2. år – 1. gang i 2012
Det anbefales, at de lokale politikker/handleplaner evalueres og justeres hvert år.

OVERORDNET INDSATSPOLITIK KOST – OG MÅLTIDER

Vision

At målgruppen udvikler og/eller fastholder sunde vaner omkring kost og måltider

Formål

At sikre et godt samarbejde mellem målgruppen, de nærmeste og de kommunale medarbejdere omkring indsatsen

At sikre en fælles forståelse for vigtigheden af, at skabe gode rammer til udvikling af sunde kost- og måltidsvaner

Delmål til Sundhedspolitikken

At målgruppen får forståelse for vigtigheden i at have sunde kost- og måltidsvaner

At sund og varieret kost bliver et naturligt valg for målgruppen ved at:

- øge tilgængeligheden af sund kost
- begrænse indtagelse af usund kost

At medarbejderne får viden og redskaber til at kunne skabe sunde rammer for målgruppen

At målgruppens nærmeste understøtter politikken i og udenfor institutionen

Indhold i lokal handleplan

Anvendelsen af de anbefalede kostråd i praksis

Holdninger/ retningslinjer i forhold til de anbefalede kostråd fra Sundhedsstyrelsen – hvad gør vi hos os?

Kost ved særlige begivenheder

- fødselsdage
- fælles arrangementer
- højtider

Særlige hensyn

- allergi
- religiøse forhold
- ideologiske holdninger

Ansvarsplacering

Hvem har ansvar for hvad i forhold til handleplanen:

- målgruppen
- de nærmeste
- medarbejdere

Pædagogisk proces

- involvering af målgruppen i praktiske aktiviteter omkring de sunde kost- og måltidsvaner – hvordan?

Måltidskultur

- adfærd omkring måltidet
- kultur og traditioner
- socialt samvær og sociale fællesskaber
- hygiejnen

Plan for kompetenceudvikling

Generel viden til alle og / eller uddannelse af nøglepersoner – hvad gør vi / hvad har vi behov for hos os i forhold til at kunne understøtte handleplanen?

Særlig fokus

Evt. deltagelse i kampagner og særlige sundhedsdage

Grundlag for lokal handleplan

Kosten skal understøtte og leve op til sundhedsmyndighedernes kostanbefalinger til målgruppen

Det anbefales at tage udgangspunkt i:

For dagtilbudsområdet den overordnede "kost- og måltidspolitik for Dagtilbud i Guldborgsund Kommune

Sund By Netværkets udgivelse "12 skridt til fremme af sund kost og fysisk aktivitet – den gode kommunale model"

Rådgivning og vejledning

Sundhedsudvikling

OVERORDNET INDSATSPOLITIK ALKOHOL

Vision

At målgruppen udvikler og/eller fastholder sunde vaner i forhold til alkohol

Alkohol ikke er et tabu - at dem der har behov for hjælp får den i tide.

Formål

At sikre et godt samarbejde mellem målgruppen, de nærmeste og de kommunale medarbejdere

Sikre en fælles forståelse for vigtigheden i at skabe rammer, som udvikler og/ eller fastholder sunde vaner i forhold til alkohol

Delmål til Sundhedspolitikken

At alkohol nydes i begrænset omfang indenfor de kommunale tilbud

At målgruppen får forståelse for vigtigheden i at have sunde vaner i forhold til alkohol

At medarbejderne får viden og redskaber til at kunne sikre en tidlig og systematisk opsporing af alkoholproblemer i mødet med målgruppen og deres nærmeste

At medarbejderne får viden og redskaber til at kunne håndtere evt. alkoholproblemer hos målgruppen og deres nærmeste

At målgruppens nærmeste understøtter politikken i og udenfor det kommunale tilbud

Indhold i lokal handleplan

Pædagogisk proces

Hvordan får vi hos os øget forståelsen hos målgruppen og deres nærmeste til at udvikle/fastholde sunde vaner i forhold til alkohol

Tilgængelighed

Hvad er vores holdning til alkohol hos os? – herunder ved:

- mærkedage
- arrangementer/fester

Særlige hensyn i forhold målgruppen

Er der behov for individuelle hensyn hos os?

Sanktioner

Hvordan handler vi, hvis vores aftaler ikke overholdes?

Rådgivning/vejledning

Hvordan handler vi professionelt hos os, hvis vi oplever et alkoholproblem, som påvirker målgruppen?

Ansvarsplacering

Hvem har ansvar i forhold til handleplanen:

- målgruppen
- de nærmeste
- medarbejdere

Plan for kompetenceudvikling af kommunale medarbejdere

Generel viden til alle og / eller uddannelse af nøglepersoner – hvad gør vi / hvad har vi behov for hos os i forhold til at kunne understøtte handleplanen?

Særlig fokus

- evt. deltage i kampagner og sundhedsdage

Grundlag for handleplanen

Ovenstående skal udarbejdes ud fra gældende anbefalinger og krav fra myndighederne

At man som udgangspunkt ikke indtager alkohol, når der er børn under 18 år til stede

Til inspiration anbefales:

Det kommunale inspirationshæfte til dagtilbud og skoler " alkoholpolitik og handleplaner"

Sund By Netværkets udgivelse "15 skridt til forebyggelse af alkoholproblemer – den gode kommunale model"

Rådgivning og vejledning

SSP – teamet i Guldborgsund Kommune
CFA - Center for afhængighed

OVERORDNET INDSATSPOLITIK FYSISK AKTIVITET

Vision

At målgruppen oplever glæde ved daglig fysisk aktivitet og samtidig udvikler og/eller fastholder sunde vaner i forhold til at være fysisk aktive

Formål

At sikre et godt samarbejde mellem målgruppen, de nærmeste og de kommunale medarbejdere omkring indsatsen

At sikre en fælles forståelse for vigtigheden af, at skabe gode rammer for fysisk aktivitet

Delmål til Sundhedspolitikken

At der skabes miljøer, der appellerer til fysisk aktivitet og mindsker inaktivitet

At målgruppen oplever glæde ved fysisk aktivitet og får forståelse for vigtigheden af at være fysisk aktiv

At hverdagens rammere og rutiner tilrettelægges således at målgruppen er mest mulig fysisk aktiv

At de fysiske aktiviteter tilpasses målgruppen alder, fysisk formåen, udviklingstrin, samt ønsker og behov

At medarbejderne får viden og redskaber til at kunne gøre fysisk aktivitet til en del af målgruppens hverdag

At målgruppens nærmeste understøtter politikken i og udenfor det kommunale tilbud

Indhold i lokal handleplan

Anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen i praksis

Hvilke holdninger/handlinger ønsker vi hos os i forhold til vores målgruppe, hvor der tages hensyn til:

- alder
- udviklingstrin
- fysisk formåen
- ønsker og behov

Miljøer, der appellerer til fysisk aktivitet/mindsker inaktivitet:

- indendørs
- udendørs

Afdækning og beskrivelse af muligheder hos os?

Udviklingsmuligheder?

Fysisk aktivitet er en del af hverdagen

- hvordan øger vi fysisk aktivitet
- hvordan mindsker vi inaktivitet

Ansvarsplacering

Hvem har ansvar for hvad i forhold til handleplanen:

- målgruppen
- de nærmeste
- medarbejdere

Pædagogisk proces

Hvordan får vi involveret målgruppen i planlægning af fysiske aktiviteter i hverdagen

Plan for kompetenceudvikling

Generel viden til alle og / eller uddannelse af nøglepersoner – hvad gør vi / hvad har vi behov for hos os i forhold til at kunne understøtte handleplanen?

Særlig fokus

evt. deltagelse i kampagner

evt. særlige sundhedsdage

Grundlag for lokal handleplan

Skal understøtte og leve op til sundhedsmyndighedernes anbefalinger indenfor fysisk aktivitet

Det anbefales at tage udgangspunkt i Sund By Netværkets udgivelse "12 skridt til fremme af sund kost og fysisk aktivitet – den gode kommunale model".

Rådgivning og vejledning

Sundhedsudvikling

OVERORDNET INDSATSPOLITIK HYGIEJNE

Vision

At målgruppen udvikler og/eller fastholder sunde vaner i forhold til de hygiejniske hverdagsrutiner

Formål

At sikre et godt samarbejde mellem målgruppen, de nærmeste og de kommunale medarbejdere omkring indsatsen

At sikre en fælles forståelse for vigtigheden i at skabe gode rammer til udvikling af sunde hygiejniske hverdagsrutiner

Delmål til Sundhedspolitikken

At forebygge og begrænse smitsomme sygdomme

At målgruppen får forståelse for vigtigheden af, at have sunde hygiejniske hverdagsrutiner

At medarbejderne får viden og redskaber til at kunne udvikle de sunde hygiejniske hverdagsrutiner hos målgruppen

At målgruppens nærmeste understøtter politikken i og udenfor det kommunale tilbud

Indhold i handleplan

Pædagogisk proces

Hvordan vil vi sikre at målgruppen øger forståelsen og udvikler/fastholder sunde hygiejniske hverdagsrutiner indenfor følgende områder:

1. Håndhygiejne
Hvornår er det vigtigt, at målgruppen vasker hænder hos os?
  - før handlinger
  - efter handlinger
2. Smitterisiko i forhold til tilberedning af måltider
  - afdækning af risikofaktorer
  - beskrivelse af forholdsregler i forhold til disse
3. Smitterisiko i forhold til håndtering af affald
  - afdækning af risikofaktorer
  - beskrivelse af forholdsregler i forhold til disse
4. Smitterisiko i forhold til beklædning
  - afdækning af risikofaktorer
  - beskrivelse af forholdsregler i forhold til disse
5. Smitterisiko i forhold til inventar
  - afdækning af risikofaktorer
  - beskrivelse af forholdsregler i forhold til disse

Ovenstående skal drøftes i forhold til relevans for området/målgruppen

Udluftning

Hvor og hvor ofte?

Sygdomspolitik

Forholdsregler når målgruppen er smittet med en almindelig smitsom sygdom – hvad gør vi hos os?

Særlige sårbare

Afdækning af særlige sårbare i målgruppen

Beskrivelse af evt. særlige individuelle hensyn i forhold til disse

Utsigtede hændelser

- afdækning af risikofaktorer
- beskrivelse af forholdsregler i forhold til disse

Ansvarsplacering

Hvem har ansvar for hvad i forhold til handleplanen:

- målgruppen
- de nærmeste
- medarbejderne

Plan for kompetenceudvikling af medarbejdere

Generel viden til alle og / eller uddannelse af nøglepersoner – hvad har vi behov for hos os for at kunne understøtte handleplanen

Rådgivning og vejledning

Kapitel 36 § 124 i Sundhedsloven

*Kommunal bestyrelsen skal tilbyde daginstitutioner for børn og unge, kommunale dagplejer, samt skoler bistand fra den **kommunale sundhedstjeneste** – bistand kan bl.a. omhandle hygiejne*

Embedslægen

Embedslægen kan rådgive kommunen om hygiejne i daginstitutioner og plejehjem i forbindelse med udbrud af smitsomme sygdomme

Embedslægen fører tilsyn med de sundhedsmæssige forhold herunder hygiejne på de kommunale plejehjem

Sundhedsstyrelsen

Sundhedsstyrelsen udarbejder overordnede retningslinjer om hygiejne i forbindelse med særlige smitsomme sygdomme fx. MRSA – www.sst.dk

Statens Serum Institut

På hjemmeside på www.ssi.dk findes oplysninger og vejledning omkring smitsomme sygdomme

Særlige forholdsregler

I tilfælde af **epidemi/pandemier** f.eks. ved influenza skal retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen følges

Alle institutionsledere vil få nærmere instruks om gældende retningslinjer vedrørende dette af kommunens dertil nedsatte beredskabsgruppe

OVERORDNET INDSATSPOLITIK SOCIALE SPILLEREGLER

Målgruppen

Børn og unge, som modtager et kommunalt tilbud indenfor – dagtilbud, daginstitutioner, folke- og ungdomsskole, SFO og døgninstitutioner

Vision

At målgruppen udvikler sunde sociale kompetencer, så flere børn og unge trives

Formål

At sikre et godt samarbejde mellem målgruppen, de nærmeste og de kommunale medarbejdere omkring indsatsen

At sikre en fælles forståelse for vigtigheden af, at skabe rammer for at kunne udvikle sunde sociale kompetencer

Delmål til Sundhedspolitikken

At der skabes inkluderende miljøer, der understøtter udvikling af sunde sociale kompetencer

At medarbejderne får viden og redskaber til målrettet at kunne påvirke udvikling af sunde sociale kompetencer hos målgruppen

At målgruppen får forståelse for vigtigheden i at have sunde sociale kompetencer

At målgruppens nærmeste understøtter politikken i og udenfor det kommunale tilbud

Indhold i lokal handleplan

Handleplanen skal omhandle:

Værdier

Hvilke værdier arbejder vi efter?

Mål – metoder og handlinger

Hvordan omsættes værdierne i praksis?

Særlig indsats i forhold til udsatte børn

Afdækning af risikogrupper

Mål - metoder og handlinger

Drilleri eller mobning

Hvornår er det drilleri?

Hvornår er det mobning?

Mobning

Hvordan håndteres mobning?

Konflikthåndtering

Hvordan håndteres konflikter?

Ansvarsplacering

Hvem har ansvar for hvad i forhold til handleplanen:

- målgruppen
- de nærmeste
- medarbejderne

Plan for kompetenceudvikling

Generel viden til alle og / eller uddannelse af nøglepersoner – hvad gør vi / hvad har vi behov for hos os i forhold til at kunne understøtte handleplanen?

Særlig fokus

evt. deltagelse i kampagner og særlige mærkedage

Grundlag for lokal handleplan

Den inkluderende tankegang og de gode erfaringer

Rådgivning og vejledning

Dagtilbud

Pædagogik – og udviklingsafdelingen

Undervisning

Pædagogik – og udviklingsafdelingen

SSP

Teamet i Guldborgsund Kommune

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Det ønskes, at samarbejdsprocessen omkring udarbejdelsen af handleplaner for de enkelte indsatsområder vil medføre sunde og udviklende drøftelser, som på sigt vil skabe sundere rammer for målgruppen til at have sunde vaner.